

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z wniosku M. W.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.  
o emeryturę,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń  
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 stycznia 2017 r.,  
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 15 września 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] wyrokiem z dnia 15 września 2015 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 1 grudnia 2014 r. w ten sposób, że oddalił odwołanie ubezpieczonego M W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. odmawiającej ustalenia prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.) ze względu na niewykazanie przez ubezpieczonego 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Apelacyjny uznał, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie dawał podstaw do przyjęcia, iż skarżący w latach 1976 – 1980 wykonywał prace w szczególnych warunkach. Tym samym na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymował się on stażem pracy w wynoszącym łącznie jedynie 14 lat 3 miesiące i 16 dni.

Skarga kasacyjna ubezpieczonego została oparta na podstawie naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie:

1) art. 233 § 1 k.p.c. przez niedokonanie przez Sąd Apelacyjny wszechstronnego rozważenia materiału sprawy,

2) art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c. przez sporządzenie uzasadnienia w sposób sprzeczny z powołanym przepisem, ponieważ przy dokonywaniu ustaleń faktycznych Sąd Apelacyjny odniósł się jedynie do części materiału dowodowego, nie zawarł przekonującego wyjaśnienia motywów zmiany oceny dowodów i dokonania na ich podstawie nowych ustaleń faktycznych,

3) art. 382 k.p.c. i art. 316 k.p.c. przez nieprzestrzeganie przez Sąd Apelacyjny kompetencji sądu odwoławczego i niespełnienie jego funkcji procesowej wyrażające się w pominięciu części materiału zebranego w postępowaniu, braku wyczerpujących ustaleń i pominięciu odmiennych ustaleń Sądu pierwszej instancji ze skutkami wskazanymi w art. 398<sup>3</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania „z uwagi na jej oczywistą zasadność”. W uzasadnieniu wniosku wskazał, że obowiązujący obecnie model apelacji pełnej zakłada, że sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, bazując na materiale zebranym w pierwszej instancji i prowadząc w razie potrzeby własne postępowanie dowodowe oraz stosując właściwe przepisy prawa materialnego. Postępowanie apelacyjne powinno więc co do zasady zakończyć się wydaniem merytorycznego orzeczenia rozstrzygającego definitywnie spór pomiędzy stronami. Skarżący odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego podniósł, że do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy żądania lub merytorycznych zarzutów strony. W dalszej kolejności skarżący nadmienił, że Sąd pierwszej instancji wydając wyrok w rozpoznawanej sprawie odniósł się niewątpliwie do podstawy faktycznej żądania i

wchodzących w grę przepisów prawa materialnego. Inną kwestia jest czy uczynił to prawidłowo. Przypomniat, że zgodnie z art. 382 k.p.c. sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału dowodowego zebranego w pierwszej i drugiej instancji. Oznacza to, że Sąd Apelacyjny miał możliwość dopuszczenia dowodów z urzędu na okoliczność jego pracy w szczególnych warunkach. Mimo to dokonał odmiennych ustaleń i w konsekwencji uniemożliwił skarżącemu obronę jego racji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek, wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.), czyli na naruszenie prawa o charakterze kwalifikowanym, wymaga wykazania w czym - w ocenie skarżącego - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podania argumentów wykazujących, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (prima facie) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za

błędny i jego wzruszenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2016 r., II PK 31/15, LEX nr 2023928; z dnia 7 października 2015 r., IV CSK 177/15, LEX nr 1925690; z dnia 16 kwietnia 2015 r., I PK 242/14, LEX nr 1678955; z dnia 7 lutego 2014 r., II CSK 414/13, LEX nr 1436175; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531).

Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574 czy z dnia 9 grudnia 2015 r., II CSK 265/15, LEX nr 2148629).

W rozpoznawanej sprawie skarżący nie powołuje przepisów, których naruszenie przez Sąd Apelacyjny miałyby wprost stanowić o oczywistej zasadności skargi. Wymogu tego nie spełnia ogólne odniesienie się do 382 k.p.c. oraz art. 232 zdanie drugie k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. ani wywód dotyczący obowiązującego obecnie modelu apelacji pełnej czy też kwestii rozpoznania istoty sprawy przez sąd pierwszej instancji. Rozważania natury teoretycznej w żadnej mierze nie pozwalają na stwierdzenie, że przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany.

Z tych względów na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

